

ДО: ЗАМ.-МИНИСТЪР ПРОФ. ИВАН ДИМОВ
Министерство на Образованието и Науката

КОПИЕ ДО: АКАД. ЮЛИАН РЕВАЛСКИ
Председател на БАН

СИГНАЛ

от чл.-кор. на БАН проф. дфн Емил Нисимов,
ИЯИЯЕ-БАН, ръков. на Лаборатория „Теория на елементарните частици“,
и чл.-кор. на БАН проф. дфн Валентина Петкова,
ИЯИЯЕ-БАН, Лаборатория „Теория на елементарните частици“,
Председател на Експертен съвет „Теоретична и математическа физика“

Относно: Писмо на зам.-министър проф. Иван Димов с изх.№ МОН 09-97 / 23.05.2017 до чл.-кор. Емил Нисимов

Уважаеми господин Заместник-Министър,

Във връзка с Вашия отговор с изх.№ МОН 09-97/23.05.2017 (копие приложено тук – документ 1) на наши сигнали с вх. № МОН 18-176/24.03.2017 и 09-97/10.05.2017, отнасящи се за някои нарушения на процедурата за заемане на академичната длъжност „професор“ в ИЯИЯЕ към БАН по професионално направление 4.1. „Физически науки (Теоретична и математическа физика – статистики в пространства с ниски размерности)“ от страна на ръководството и Научния съвет на ИЯИЯЕ-БАН, бихме искали да заявим следното:

Цитираното в началото на Вашето писмо (изх.№ 09-97/23.05.2017) твърдение на директора на ИЯИЯЕ, доцент Димитър Тонев в негово писмо с вх.№ 09-97/16.05.2017 до МОН, по повод Вашата препоръка за консултации (в предходното Ви писмо до ИЯИЯЕ с изх.№ МОН 09-97/ 02.05.2017):

„такива консултации с всички представители на първичното звено, включително с тези, чието мнение не е било отчетено от ръководителя на лаборатория ТЕЧ, са били проведени още преди гласуването на научното жури на конкурса“

- съдържа две **проверимо неверни твърдения**, а именно:

1. Доц. Тонев се е консултирал единствено и само (а не включително) с двама членове на лаб. «ТЕЧ» - със зам.-директора доц. Лъчезар Георгиев и с доц. Николай Николов.

Нямаме представа кого определя доц. Тонев за «представители» на първичното звено (освен споменатите двама), но той не е провеждал никакви консултации с останалите сътрудници на **24-членния колектив на лаборатория «ТЕЧ», включително с нейния ръководител чл.-кор. Емил Нисимов.**

2. Не е вярно и твърдението на доц. Тонев, че мнението на споменатите двама колеги, с които той се е консултирал, не е било отчетено от ръководителя на лаб. «ТЕЧ» чл.-кор. Е. Нисимов.

ИНСТИТУТ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЯДРЕНА ЕНЕРГЕТИКА

Напротив, именно по предложение на чл.-кор. Е. Нисимов, лаб. «ТЕЧ» гласува и с мнозинство одобри включването на предложения на 9.3.2017 от доц. Георгиев външен член **проф. Иван Пенков** от университета в Бремен. В случая на кандидатурата на математика доц. Васил Цанов, предлагащият го доц. Николов не предостави информация за съгласие. Впоследствие, макар и силово включен от НС в състава на журито, доц. Цанов се отказа от участие.

Колегите доц. Л. Георгиев и доц. Н. Николов не могат да очакват, че всички техни предложения ще бъдат одобрени. Освен съображенията, изложени в докладите на чл.-кор. Емил Нисимов, достатъчно е да се сравни научното ниво на техните собствени (взаимно предложили се една друга!) кандидатури за участие в журито с нивото на предложените от мнозинството колеги от Лаб. «ТЕЧ» изявени чужди учени – световно известните професори по теоретична физика Ришар Кернер и Иван Костов от Франция. Същевременно напомняме, че към 9.3.2017 и двамата споменати колеги (доц. Л. Георгиев и доц. Н. Николов) **бяха вече включени с тяхно съгласие в съставите на други две паралелни научни журита.**

Повторените от директора безоснователни обвинения на доц. Георгиев и доц. Николов се опровергават от хронологията на събитията, документирана в материалите на нашия първи сигнал (вх.№ МОН 18-176/24.03.2017, копие тук приложено – документ 2).

На 28.2.2017 ръководителят на лаб. «ТЕЧ» изпрати до всички хабилитирани сътрудници електронно писмо по повод необходимостта от изготвяне срочно на предложения за 2 журита за двата конкурса за професори, в което ясно се казва: *"От вас се очаква срочно до утре да потвърдите съгласието си и/или да предложите нови кандидатури"*. Колегите доц. Л. Георгиев и доц. Н. Николов не само не предложиха в този начален момент нови кандидатури за въпросното жури, но изобщо не си направиха труда да реагират на това писмо. И двамата колеги за пръв път реагираха едва на 9.3.2017, на втория ден от новото гласуване за мястото на неутвърдения (неоснователно) от НС на заседанието на 2.3.2017 доц. А. Ганчев, като изпратиха е-мейли със споменатите по-горе 4 предложения.

Последвалите събития ни карат да заключим, че зам.-директорът доц. Георгиев е решил — както вече се е случвало, че той може - с подкрепата на ръководството на института в лицето на директора и председателя на НС, еднолично да определи и наложи състава на научното жури, без да се съобразява с експертното мнение на колегите си от лабораторията.

Категорично протестираме срещу формулировката в следващия параграф от писмото Ви: *«При утвърждаване на състава на журито от Научния съвет на заседанието на 16.3.2017, всички предложения за членове на журито, постъпили от първичното звено, са гласувани едно по едно...»*, което давало основание на доц. Тонев да твърди, че бил спасен чл. 4, ал.(1) от закона (ЗРАСРБ) ?!

Според чл. 4, ал.(1) от ЗРАСРБ Научният съвет утвърждава (или не) предложение направено **от първичното звено, а не от негови индивидуални членове.**

Това, с което са се занимавали 12 члена на НС на ИЯИЯЕ на 16.3.2017, буквално минути след публичното признание на зам. директора Георгиев за скандалния му опит за отстраняване на единия кандидат в полза на другия, не е утвърждаване на състав, предложен от първичното звено. Напротив, още в началото на гласуването в НС предложението на първичното звено е било отхвърлено с 11 от 12 гласа (още преди това гласуване членовете на НС чл.-кор. Емил Нисимов и доц. дфн Недялка Стоилова демонстративно напускат заседанието в знак на протест). Припомняме, че от въпросните гласували 11 души 10 са напълно некомпетентни не просто по тематиката на конкурса, но изобщо по научната дейност на лаб. «ТЕЧ», камо ли са в състояние самостоятелно да преценят качествата на кандидатите за това научно жури. Това не ги е спряло, **в грубо нарушение на чл.4 ал.(1) от ЗРАСРБ, да изземат правомощията на първичното звено,**

ИНСТИТУТ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЯДРЕНА ЕНЕРГЕТИКА

подлагайки на гласуване разширен списък с кандидатури, с добавени индивидуални предложения, **неполучили** одобрение при гласуването вътре в първичното звено.

В допълнение, бихме искали да отбележим и факта, че протоколите от заседанията на НС, включително този от заседанието на 16.3.2017, не отразяват реалната дискусия. Председателят на НС решава какво да бъде включено в тях и като правило всички неудобни за дирекцията и за ръководството на НС моменти просто се изпускат, въпреки възраженията на членове на НС. Това поведение е възможно, защото не се възприема стандартната процедура протоколите да се подписват от всеки от присъствалите на заседанието членове на НС, с възможност за вписване на особено мнение, ако някой има такова. Вместо това протоколите се приемат с гласуване от участниците в някое следващо заседание, даже и сред тях да има неприсъствали на предходното заседание, за което е написан протокола. Така се случи и на 27.3.2017 с протокола за заседанието на 16.3.2017, приет и с гласовете на 4-ма от членовете на НС, неприсъствали на въпросното заседание.

С недоумение възприемаме заключенията на стр. 2 във Вашето писмо след изложеното без коментар становище на директора на ИЯИЯЕ доц. Димитър Тонев. Напомняме, че проверката на сигналите по случая продължи в МОН повече от 2 месеца, като от наша страна бяха изпратени достатъчно пълни материали, документиращи събитията. Въпреки това и в това писмо ние не получаваме отговор на поставените от нас конкретни въпроси.

Законът ЗРАСРБ дава ясни пълномощия на МОН за намеса в подобни ситуации (цитираме):

Чл. 30. *Министърът на образованието и науката осъществява контрол върху откритите и неприключили процедури за придобиване на научна степен, както и за заемане на академични длъжности.*

(2) (Изм. изцяло - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) *Контролът се осъществява чрез проверки по собствена инициатива или по сигнал на заинтересована страна.*

.....
(5) *Проверката завършва с констатации за редовността на всеки отделен етап на процедурата.*

Чл. 31. (Изм. - ДВ, бр. 101 от 2010 г.) (1)

(2) *В случай на констатирано нарушение министърът на образованието и науката или оправомощен от него заместник-министър има право да спре защитата на дисертацията, съответно конкурса или избора на главен асистент, доцент и професор. В заповедта за спиране се определя срок за отстраняване на нарушението и се съобщава на висшето училище или на научната организация.*

Независимо дали директорът ще се подчини или не, по-важно е МОН ясно да посочи и квалифицира като нарушения на конкретните членове на закона действията на ръководството на ИЯИЯЕ и НС на ИЯИЯЕ по процедурата за този конкурс.

Отказът на МОН да вземе отношение съгласно правата и задълженията му, предписани в цитирания член на закона, стимулира и поощрява и в бъдеще практиката на открито беззаконие и самоуправство от страна на ръководството на един от водещите институти на БАН - при това с претенция за легитимност, аргументирана именно с липсата на позиция от страна на МОН.

В тази връзка се налага да отбележим, че в рамките на по-малко от година НС на ИЯИЯЕ нарушава за втори път чл. 4, ал.(1) от ЗРАСРБ като безцеремонно игнорира предложение на

ИНСТИТУТ ЗА ЯДРЕНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ЯДРЕНА ЕНЕРГЕТИКА

първичното звено за научно жури и определя нов състав на журито под диктовката на дирекцията. В предишния скандален случай (от м.юли 2016 год.) предложението на лаб. „ТЕЧ“ за научно жури беше одобрено единодушно на семинар на лабораторията, проведен в присъствие на Експертния съвет на Направление „Теоретична и математическа физика“, както и на двама заслужили академици на БАН.

Законът ЗРАСРБ доведе очаквано до феодализиране на системата за научно израстване в България, за съжаление, вече даже и в институти на БАН. Все пак, законът е предвидил някакви механизми на контрол - доколко те са ефективни се доказва именно от практиката на МОН в подобни случаи.

В заключение, настояваме МОН да изпълни задълженията си според чл. 30, ал. 5 и чл. 31, ал. 2 от ЗРАСРБ. Като вариант може да бъде възприето компромисното предложение на Лаб. „ТЕЧ“, изложено в доклада на ръководителя на лаб. „ТЕЧ“ до НС в духа на препоръката във Вашето предходно писмо (изх.№ МОН 09-97/ 02.05.2017) за постигане на разбирателство с ръководството и НС на ИЯИЯЕ, както е описано във втория ни сигнал (вх.№ МОН 09-07/10.05.2017, копие тук приложено – документ 3). Именно, предложеният от Лаб.„ТЕЧ“ компромисен вариант на оспорваното жури представлява **минимална промяна на състава на журито наложен от НС**, при което доц. Лъчезар Георгиев излиза от състава, а на негово място се връща обратно проф. Ришар Кернер, който вече фигурираше в първоначално предложения състав на журито от нашата лаборатория.

София, 31.05.2017

С уважение:

(чл.-кор. Е. Нисимов) (чл.-кор. В. Петкова)

ПРИЛОЖЕНИ ДОКУМЕНТИ

- (1) Копие на писмото на зам.-министър проф. И. Димов с изх.№ МОН 09-97/ 23.05.2017
- (2) Копие на втория наш сигнал с вх.№ МОН 09-97/ 02.05.2017
- (3) Копие на първия наш сигнал с вх.№ МОН 18-176/24.03.2017